

Izvedbeni plan nastave (syllabus¹)

Sastavnica	Odjel za filozofiju	akad. god.	2025./2026.
Naziv kolegija	Misterij ljepote	ECTS	3ECTS
Naziv studija	Preddiplomski sveučilišni studij filozofije		
Razina studija	☒ preddiplomski	☐ diplomski	☐ integrirani ☐ poslijediplomski
Godina studija	☐ 1.	☒ 2.	☒ 3. ☐ 4. ☐ 5.
Semestar	☒ zimski ☐ ljetni	☐ I.	☐ II. ☒ III. ☐ IV. ☒ V. ☐ VI.
Status kolegija	☐ obvezni kolegij	☒ izborni kolegij	☒ izborni kolegij koji se nudi studentima drugih odjela Nastavničke kompetencije ☐ DA ☒ NE
Opterećenje	3 0	P	S V Mrežne stranice kolegija ☐ DA ☒ NE
Mjesto i vrijeme izvođenja nastave	Stari kampus, predavaonica 124 petkom u 10h	Jezik/jezici na kojima se izvodi kolegij	hrvatski
Početak nastave	3. 10. 2025.	Završetak nastave	23. 01. 2026.
Preduvjeti za upis			
Nositelj kolegija	doc.dr.sc. Vani Roščić		
E-mail	vrosic@unizd.hr	Konzultacije	Nakon nastave
Izvođač kolegija			
E-mail		Konzultacije	
Suradnici na kolegiju			
E-mail		Konzultacije	
Suradnici na kolegiju			
E-mail		Konzultacije	
Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja ☐ samostalni zadaci	☐ seminari i radionice ☐ multimedija i mreža	☐ vježbe ☐ laboratorij ☐ obrazovanje na daljinu ☐ mentorski rad ☐ terenska nastava ☐ ostalo
Ishodi učenja kolegija	Nakon položenog ispita iz ovoga kolegija studenti će biti sposobni: - objasniti specifičnost filozofijskog pristupa kompleksnim temama kao što su bitak, spoznaja, osoba, moralno dobro, lijepo, eshaton, smisao kulture i povijesti - argumentirano i pojmovno jasno formulirati vlastite ideje, te ih kritički i etički odgovorno reflektirati u filozofijskom diskursu - argumentirano i pojmovno jasno formulirati vlastite ideje, te ih kritički i etički odgovorno reflektirati u filozofijskom diskursu - analizirati i tumačiti izvorne filozofijske tekstove		
Ishodi učenja na razini programa	- jasno formulirati i analizirati temeljna filozofijska pitanja i probleme u ovisnosti o njihovim sustavnim i povijesnim kontekstima sintetizirati znanja iz pojedinih filozofijskih disciplina (teorijskih, praktičkih i povijesti filozofije) - analizirati i tumačiti izvorne filozofijske tekstove - uporabiti filozofijske pojmove i filozofijske metode u kritičkoj refleksiji različitih aspekata zbilje		

¹ Riječi i pojmovni sklopovi u ovom obrascu koji imaju rodno značenje odnose se na jednak način na muški i ženski rod.

		- na logički valjan i argumentacijski utemeljen način predstaviti filozofijske probleme i njihova rješenja, te ih logički konzistentno prezentirati u pisanoj i/ili usmenoj stručnoj i široj javnosti			
Načini praćenja studenata	☒ pohađanje nastave	☒ priprema za nastavu	☒ domaće zadaće	☐ kontinuirana evaluacija	☐ istraživanje
	☐ praktični rad	☐ eksperimentalni rad	☐ izlaganje	☐ projekt	☐ seminar
	☒ kolokvij(i)	☒ pismeni ispit	☒ usmeni ispit	☐ ostalo:	
Uvjeti pristupanja ispitu	Aktivno sudjelovanje u nastavi				
Ispitni rokovi	☒ zimski ispitni rok		☒ ljetni ispitni rok	☒ jesenski ispitni rok	
Termini ispitnih rokova	30. 01. 2026. u 16h		12. 06. 2026. u 16h		04. 09. 2026. u 16h
	13. 02. 2026. u 16h		26. 06. 2026. u 16h		18. 09. 2026. u 16h
Opis kolegija	U samom uvodu u kolegija analizirati će se razlozi neprestane aktualnosti ljepote te kako ljepota kao izvor čovjekove sreće ima svoju važnu ulogu u razvoju čovjekove osobnosti. U kolegiju će se obraditi odnose između lijepog i luksuza, lijepog i kiča. Analizirati će se kontrast lijepog i ružnog te estetsku dimenziju ružnog. Nakon toga će se izložiti što je ljepota po sebi preko odnosa lijepog s istinom i lijepog u odnosu s dobrom. Zatim će se obraditi različite polemike nastale oko promišljanja o osjetilnoj ljepoti, ljepoti kao <i>splendor formae</i> te prirodnoj ljepoti. Analizirati će se estetička koncepcija umjetničke ljepote ukazujući na očitost i tajanstvenost umjetničkog djela, na podudaranje onog duhovnog i materijalnog u nekom umjetničkom djelu. Sa filozofskog aspekta obraditi će se umjetnički sadržaj, materija i zakon. Produbiti će se estetička refleksija o umjetničkom stvaralaštvu kroz promišljanje o umjetničkom formiranju preko pokušaja i rizika, inspiracije i rada, vježbe i improvizacije. Istaknuti će se filozofske dimenzije uspjeha neke umjetničke forme. Analizirati će se novije teorije interpretacije umjetničkog djela te pokazati značajke različitosti ukusa u odnosu na kritički sud. Ukratko će se iznijeti različita filozofska promišljanja o estetskoj kontemplaciji.				
Sadržaj kolegija (nastavne teme)	1. Uvodu u problematiku misterija ljepote. Estetička kontemplacija 2. Neprestana aktualnost ljepote. Ljepota kao izvor čovjekove sreće. Važnost ljepote za razvoj čovjekove osobnosti. 3. Odnos između lijepog i luksuza. 4. Percepcija ružnog kroz povijest estetike. 5. Odnos ljepote, istine i dobra. Ljepota kao <i>splendor formae</i>. 6. Estetička koncepcija umjetničke ljepote. 7. Podudaranje duhovnog i materijalnog u umjetničkom djelu. Očitost i tajanstvenost umjetničkog djela, dostupnost i neiscrpnost. 8. Umjetnički sadržaj, materija i zakon. 9. Filozofska refleksija nad umjetničkim stvaralaštvom. Stil. 10. Formiranje preko pokušaja i rizika. 11. Vježba i improvizacija u umjetničkom stvaralaštvu. Uspjela umjetnička forma. 12. Umjetnička inspiracija. 13. Kič. 14. Identičnost i transcendentnost umjetničkog djela u odnosu na interpretaciju. 15. Odnos ukusa i kritičkog suda.				
Obvezna literatura	Dorfles, G., <i>Kič. Antologija lošeg ukusa</i> . Golden Marketing, Zagreb, 1997. Eco, U., <i>Umjetnost i ljepota u srednjovjekovnoj estetici</i> , Profil, Zgreb, 2006. Eco, U., <i>Estetički problem u Tome Akvinskoga</i> , prevela Sonja Roić, Nakladni Zavod, 2001. Focht, I., <i>Istina i biće umjetnosti</i> , Svjetlost, Sarajevo, 1959. Focht, I., <i>Tajna umjetnosti</i> , Školska knjiga, Zagreb, 1976. Focillon, H., <i>Život oblika</i> , Tipotisak, Zagreb, 1995. Grlić, D., <i>Umjetnosti i filozofija</i> , Naprijed-Nolit, Zagreb-Beograd, 1988. Maritain, J., <i>Umjetnost i skolastika</i> , Nakladni Zavod Glabus, Zagreb, 2001.				

Dodatna literatura	Galović, M., <i>Ljepota kao sjaj istine</i>, Demetra, Zagreb, 2003. Barbarić, D., (ur.) <i>Gadamer i filozofijska hermeneutika</i>, Matica hrvatska, Zagreb, 2001. Barbarić, D., (ur.) <i>Zagonetka umjetnosti</i>, Demetra, Zagreb, 2003. Croce, B., <i>La Poesia</i>, Laterza, Bari 1965. Dela Volpe, G., <i>Kritika ukusa</i>, Nolit, Beograd, 1975. Franzini, E. – Mazzocut-Mis, M., <i>Breve steoria dell'estetica</i>, Bruno Mondadori, Paravia, 2003. Franzini, E. – Mazzocut-Mis, M., <i>I nomi dell'estetica</i>, Bruno Mondadori, Paravia, 2003. Gadamer, H.-G., <i>Ogledi o filozofiji umjetnosti</i>, AGM, Zagreb, 2003. Hauser, A., <i>Filozofija povijesti umjetnosti</i>, Školska knjiga, Zagreb, 1977. Kupareo, R., <i>Čovjek i umjetnost. Ogledi iz estetike</i>, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 1993. Otto, S. <i>Ogledi o filozofiji renesanse</i>, Matica hrvatska, Zagreb, 2000. Pareyson, L., <i>Eatetika teorija formativnosti</i>, Demetra, Zagreb, 2008. Pareyson, L., "Contemplazione e bellezza", u <i>Filosofia</i> 2, 1950, 3, str. 399-430. Roščić, V., <i>Estetička misao Luigia Pareysona</i>, HFD, Zagreb, 2010. Sedlmayr, H., <i>Gubljenje središta</i>, Verbum, Split, 2001. Severino, E., <i>La filosofia contemporanea, da Schopenhauer a Wittgenstein</i>, Rizzoli, Milano, 1992. Stefanini, L., <i>Metafisica della forma e altri saggi</i>, Liviana, Padova, 1947. Vattimo, G., <i>Etica dell'interpretazione</i>, Rosenberg & Sellier, Torino, 1989. Von Hildebrand, A., <i>Il problema della Forma nell'arte figurativa</i>, Aesthetca Edizioni, Palermo, 2001.					
Mrežni izvori						
Provjera ishoda učenja (prema uputama AZVO)	Samo završni ispit					
	☒ završni pismeni ispit		☒ završni usmeni ispit	☐ pismeni i usmeni završni ispit	☐ praktični rad i završni ispit	
	☐ samo kolokvij/zadaće	☐ kolokvij / zadaća i završni ispit	☐ seminarski rad	☐ seminarski rad i završni ispit	☐ praktični rad	☐ drugi oblici
Način formiranja završne ocjene (%)	20% kolokvij, 80% završni ispit					
Ocjenjivanje kolokvija i završnog ispita (%)	od 0 % do 50 %	% nedovoljan (1)				
	od 51 % do 59 %	% dovoljan (2)				
	od 60 % do 74 %	% dobar (3)				
	od 75 % do 89 %	% vrlo dobar (4)				
	od 90 % do 100 %	% izvrstan (5)				
Način praćenja kvalitete	☒ studentska evaluacija nastave na razini Sveučilišta ☐ studentska evaluacija nastave na razini sastavnice ☐ interna evaluacija nastave ☒ tematske sjednice stručnih vijeća sastavnica o kvaliteti nastave i rezultatima studentske ankete ☐ ostalo					
Napomena / Ostalo	Sukladno čl. 6. <i>Etičkog kodeksa</i> Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju, „od studenta se očekuje da pošteno i etično ispunjava svoje obveze, da mu je temeljni cilj akademska izvrsnost, da se ponaša civilizirano, s poštovanjem i bez predrasuda“. Prema čl. 14. <i>Etičkog kodeksa</i> Sveučilišta u Zadru, od studenata se očekuje „odgovorno i savjesno ispunjavanje obveza. [...] Dužnost je studenata/studentica čuvati ugled i					

	dostojanstvo svih članova/članica sveučilišne zajednice i Sveučilišta u Zadru u cjelini, promovirati moralne i akademske vrijednosti i načela. [...] Etički je nedopušten svaki čin koji predstavlja povredu akademskog poštenja. To uključuje, ali se ne ograničava samo na: - razne oblike prijevare kao što su uporaba ili posjedovanje knjiga, bilježaka, podataka, elektroničkih naprava ili drugih pomagala za vrijeme ispita, osim u slučajevima kada je to izriekom dopušteno; - razne oblike krivotvorenja kao što su uporaba ili posjedovanje neautorizirana materijala tijekom ispita; lažno predstavljanje i nazočnost ispitima u ime drugih studenata; lažiranje dokumenata u vezi sa studijima; falsificiranje potpisa i ocjena; krivotvorenje rezultata ispita“. Svi oblici neetičnog ponašanja rezultirat će negativnom ocjenom u kolegiju bez mogućnosti nadoknade ili popravka. U slučaju težih povreda primjenjuje se Pravilnik o stegovnoj odgovornosti studenata/studentica Sveučilišta u Zadru. U elektroničkoj komunikaciji bit će odgovarano samo na poruke koje dolaze s poznatih adresa s imenom i prezimenom, te koje su napisane hrvatskim standardom i primjerenim akademskim stilom. U kolegiju se koristi Merlin, sustav za e-učenje, pa su studentima potrebni AAI računi. <i>/izbrisati po potrebi/</i>
--	--